

От позиции к позиции, путем увеличения или уменьшения числа позиций нейтрализации оппозиция соответственно либо ослабевает, либо усиливается, дивергирует, либо конвергирует. При этом синтагматическая нейтрализация иерархически подчиняется парадигматической.

Такой подход позволяет вскрыть генезис и динамику исследуемого оборота и установить его связи с другими явлениями и процессами.

Этот же подход может быть применен в исследованиях как родственных языков, так и неродственных, и в частности, при сопоставлении аналогичного явления еще в латышском и финском языках.

MAŽMOŽIS I

Labai įdomiame V. Urbučio str. „Lie. žvyras“ rašoma: „Apžvelgiant geografiją, dar galima pridėti, kad baltarusiai šiaurės vakarų kampe (latvių kaimynystėje), kiek galima spręsti iš jų šiaurės vakarų šnektų žodyno, gal tik vietomis turi *жвiр* (tas žodis СБГ II 146 arti Latvijos nurodytas tik iš Jodlavičių...“ [B XIX (2) 156]. Autorius aiškiai kreipia mintį, kad čia esamas latvių kalbos įtakos rezultatas. Žinoma, tai nėra tiesa, nes šis kaimas yra neseniai buvusiose ištisai lietuviškose Apso apylinkėse. V. Urbučio minimo baltarusių žodyno t.1, p.8 rašoma, kad tame kaime ir dabar kalbama lietuviškai. Mūsų „Lietuvių kalbos tarmių“ chrestomatijoje yra tekstas iš Juodilėnų kaimo – LKT 392–393 (tai ir yra baltarusių Ёдлавічы), LKŽ kartoteka dar 1978 m. iš ten gavo nemažai žodžių. Lietuvių tarmė šiek tiek ir dabar funkcionuoja¹, o iki 1939 m. čia net vykdavo, kaip yra sakę senieji aktoriai, „Vaidilos“ teatro spektakliai. Juodelėnų kaime, dabar imančiame kalbėti daugiau baltarusiškai, tos šnekos faktas *жвiр* yra atėjęs iš lietuvių kalbos be latvių kalbos kokių iliuzijų.

V. Vitkauskas

¹ Apie tai dar žr. Видугирис А., Моркунас К. (рец.) – Baltistica, XVI (2), p. 200.